

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Amor inter sponsum & sponsam quidnam habeat proprietatis, quomodo
item amor quiuis ordinandus sit. Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

boni egerit, & in quo sit factus quam heri melior. Si nihil inuenerit, quin etiã à bono defecerit, ex toto corde gemat, & proficiendi animum fortius resummat. Desinant quãso inter vos clandestinæ ille obseruationes & explorationes, quæ pacem turbant, charitatem vulnerant, & monasticum regimen pessundant. Studeat potius bonus cellita, quicquid extra suam cellam agit, nescire, cum dictis & factis aliorum se non occupare, ab omni colligatione, ab omniq; sollicitudine liber esse, & ne Deum offendat, ne Dei gratiam in se vel minuat, vel impediatur, ne denique tentationum laqueis se inuoluatur, neue delinquendi occasiones incidat, semper formidare, vigilanterq; aduertere. Hæc sit sollicitudo vestra charissimi fratres, hoc studium vestrum, quomodo Deum ex toto corde diligatis, quomodo illi semper placeatis. Et ne aliquid in cordibus vestris versetur vnde coram Deo erubescatis, idem eius præsentia semper in oculis sit vestris, & quod omnia vestra secreta, omnes cogitatus, omnes motus intentionesq; animorum in eius oculis sint, timorem & reuerentia in vobis generent, aded vt nihil, quod illi displiceat, audeatis. vt sic circa interna vestra occupati, & ab externis abstracti, verè spirituales efficiamini, meditates in lege Domini, quæ sit eius voluntas beneplacens atque perfecta, ad laudem Domini nostri Iesu Christi, qui est benedictus in secula, Amen.

Obseruationes clandestinæ cauendæ quæ sint.

Sollicitudo cuiuslibet necessaria quæ sit.

Rom. 12.

IN SOLENNITATE D. BARBARÆ REGINÆ,
Martyris, virginis, sponsæq; Domini nostri
Iesu Christi.

*Amor inter sponsam & sponsum quidnam habeat proprietatis, quomodo
item amor quibus ordinandus sit.*

Sermo I.

Media nocte clamor factus est, ecce sponsus venit, exite obviam ei. Matth. 25. Vox est hæc charissimi fratres præconis celestis, qui Christi animarum nostrarum sponsi nobis nunciat aduentum. Quæ verba si diligenter spectemus, miram erga nos dignationem videmus diuinam: quandoquidem animam humanam sponsæ nomine dignatur Deus, nec vocari ab eadem se sponsum grauat. Si iam expendimus quoque, quid sit ipse Deus, quid anima humana, nonne ex abyssis cordis ingemiscimus, quod tanta est dissimilitudo inter eum, qui se sponsum, & inter eam quam sponsam ipse vocat? Quam dulcia tamen fratres, quam suaui, quamq; iucunda sunt nomina hæc sponsus & sponsa. Legimus in alijs plerisq; locis, vbi patrem, vbi fratrem, vbi pastorem, vbi se denique dominum Christus vocat. Omnia hæc nomina singularem clementiam erga nos diuinam, beneficiorumq; eius varietatem significant. At quod sponsum se vocat, quod humanã animã dignatur agnoscere sponsam, plenũ est gratia, plenũ amore, plenũ fiducia. Quõ .n. amabiliore se posset exhibere, quõ suauius animæ posset illabi humanæ, quõ .ã posset aut vulnerare profundius, aut ardentius inflãmare, quam eam vocando, habendoq; sponsam? Quid enim est vocari sponsa, quam præ omnibus aut saltem præ multis haberi dilectissima?

Quæ sponsam quanta dignatione animant vocet Deus.

Matt. 6.
Ioan. 20.
Ioan. 10.

Sponsum ex quanta charitate se vocet Deus.

Φ. VI
23

Et tamen amari, agnosciue à Deo quantum est? Quantum igitur est vt sponsam amari, hoc est, fidelissimam & amicam secretissimam haberi, cui nihil absconditur, cui nil honoris vel consolationis à sponso non communicatur. Fratres charissimi, magna est dignitas sponsam esse Dei. Votis igitur omnibus desiderijsq; castissimis id optemus, quo animæ nostræ spōsæ mereantur esse Christi. Quid est, inquis, sponsam esse Christi? Sponsa Christi est, quæ omnem amorem suum ad Christum transfert. Hic solus totus ei est in corde. Hinc solum in omnibus & super omnia diligit. Hunc in omnibus solum querit & intendit. Huic soli, relictis omnibus, adhæret. Huius gloriam & honorem zelatur & sitit. Huius si beneplacitum perficitur, si honor illi exhibetur, gaudet. Si inobedientia, contemptus aut irreuerentia, tristatur. Omnis est ei delectatio, omne desiderium honorari diligit; ab omnibus suum sponsum. Illam videre gloriam, cultum aut honorem, summa est ei voluptas. Ad eum suum sponsum amat, vt propter illum seipsam non amet. Ad eum est illi sponsum in affectione & cogitatione præsens, vt seipsam propterea feliciter nesciat. Felicem enim voco eam obliuionem aut sui ipsius nescientiam quæ iugi memoracione sponsi anima iam de seipsa non cogitat, non zelatur, nisi se nihili æstimat: quia solum sponsum eiusque gloriam meditat. Quis iam huiusmodi non optet se sponsam esse Christi? Et quis non videt, quo, hoc est, ad cuiusmodi amorem, ad quantam fidelitatem nos Christus inuitet? Certe non ad sui amorem duntaxat nos vocat, sed hunc etiam castissimum, fidelissimum, seruentissimumq; à nobis expetit, quando se sponsum nominat, quo vult etiam vt nos animas nostras sponsas, quas hic decet amor, prædicemus. Magna est reuera eius misericordia, qua nos diligit, qua sponsa locum animam hominis habet, & suas esse delirias confitetur esse cum filijs hominum. Decet tamen nos (tameñ desideratissimum nobis esse debeat amorem castissimo dominum tanquam sponsum, sponsam diligere) sentire nos nobis in humilitate, indignos nos hoc nomine iudicare, putare nobiscum bene ac feliciter agi, imò admirari quoque si vel serui vel ancillæ (vt amicos filiosq; taceam) nomine nos agnoscat Deus. Gaudendum est sanè in misericordia Iesu, quod vt sponsum nos amat, sponsum se vocat, sponsum exhibet, animamq; humanam, quæ sese vt sponsam re exhibeat, querit, sed humiliter. Torum enim simul nobis dicit, perfectionemq; complectitur vniuersam, quando sponsam eam vult & nominat, quam diligit, & sibi eam elegit. Nemo absque verecundia hic potest assentire. Nemo absque acedia & ingratitude hoc potest negare. Verùm quid præstemus, videre reportet. Nunquid enim amore qui inter sponsum & sponsam est, quid est feruentius? Num eo aliquid est castius? Num est illo quicquam fidelius? Si in his nimis imperfecti fuerimus, sponsæ nomine sumus indigni. Adde tamen adhuc. Nunquid inter sponsum & sponsam quicquam est etiam inqueuntius? (De amore loquor, qui præcedit, non qui sequitur nuptias.) Videre hoc potest est, vbi connubium inter duos amantes expectatur carnale. Quot enim illi desideria, quot discursus nunciorum, quam varij affectus: postremo quot sollicitudines, quot metus inter sponsum & sponsam interuolant, præsertim quamdiu quæ celebrentur nuptiæ expectantur. Certe sponso Domino nostro Iesu Christo dubium non est plenam esse pacem, perfectum gaudium, perpetuam

Sponsa est Dei quanta sit dignitas, & quam animam illo digna sit nomine

Nescientia sui ipsius felix quæ sit

Prou. 8.

tuam securitatem, felicitatem immensam. At non item sponsæ. Nam quot hic contrahit maculas (quas licet studiosissima, vt caueat, sit) quot recipit fœditates? Quamobrem haud immerito formidare eam oportet, ne parum venusta in oculis sponsi appareat, ne minus grata, ne minus sit accepta. An ibi non timor & metus? Quid, quod in eadem quoque re, siue fecerit siue intermiserit eam, non careat formidine? Deinde quoties desideria sponso loquendi, sponsum reconciliandi, sponsumq; placandi interueniunt? Quor tandem conueniendi sponsum quærit occasiones? Quid si fortasse tandem repellatur, non potens obrinere vt audiatur facultatem? Clamat pulsatq; in singulis portis, si fortè intronittatur: sed dissimulatur vbiq; & vel simulata ira, vel castigatione iusta non admittitur. Videtis quomodo sponsam, hoc est, animam castam multa hic contristant, multa discruciant, idq; propter ea potissimum, quod semper metuat minus amari à sponso. O quam beatæ sunt animæ, quæ olim cum corruptione carnis omnem metum & dolorem, omnem planctum & tristitiam simul exuerunt, quibus nullus posthac timor, sed perpetua est securitas. Huiusmodi est sancta Barbara, quæ sponsi audito præcone, ad aduentum sponsi exiuit obuiam. Hic certè est videndum, quomodo Christi aduentus duobus contingit modis, ita bifariam quoque vt intelligatur oportere, quomodo sponsa Christo exeat obuiam. Itaque primo vocat hoc tempore Christus iubetq; sibi obuiam exire sponsam. Ad quid iubetur exire? Dicendum, Christi vnum esse aduentum, quo venit ad hominem, non tam cum eodem quam in eodem habitaturus. Alter est (vt modo sic accipiamus) quo venit ad hominè eidem iuxta merita redditurus: atq; q. sic in exitu huius vitæ / spōsā. i. animā hominis ad se assumpturus. Vtrobique est aduentus Christi, vtrobique clamatur spōse, vtrobique iubetur exire, vtrobique iubetur occurrere. In priori aduentu, quo ad hominis Christus venit animam, clamatur: *Preparate corda vestra Domino. Itemq; Preparate in occursum Domini Dei tui. Itemq; Præbe fili cortuum mihi. Itemq; Sanctificamini, mundi estote. Itemq; Nolite timere filia Sion. Ecce rex tuus venit, & habitabit in medijs tuis, id est, in corde tuo.* Huic itaque sponso exire debemus obuiam. Est igitur nobis exeundum de terra & cognatione nostra, sicut scriptū est. Hoc est, exire debemus de veteri nostra corruptione, de vitiosa conuersatione, de mala consuetudine: vnde nisi exierimus, occurrere haud possumus sponso. Quapropter patriam, amicos, parentes, familiares & quoscunq; alios, quos non purè propter Deum amamus, debemus relinquere, & amorem tam ad nos, quam ad quæcunq; mundana seu etiam naturalia alia exire. Non vt mundo post hac, naturalibusve rebus non vtamur, sed vt absque inhaesione amoris, absque adglutinatione affectus, vbi fuerit necessitas, puro ac libero corde rebus vtamur. Id ipsum in nouo quoque testamento Christus admonens, *Si quis venit ad me, inquit, & non odit patrem, & matrem, & reliqua: non potest meus esse discipulus.* Si amorem ad parentes & amicos exire iubemur, quis iam cuiusvis aut hominis aut rei alterius paterat amicitiam Deo, vbi vtrunq; simul nemo potest diligere? Omnes igitur simul truncantur affectus erga quoscunq; homines, si in patrum amore peccari potest aut inordinato, aut nimio. Iam de alijs rebus Christus iterum admonet, vt earundem exeamus amorem, dicens: *Nisi quis renunciauerit omnibus, quæ possidet,*

Exire obuiam
sponso vt
bifariam
intelligatur.
Aduentus
Christi duplex.

Reg. 7.
Amos 4.
Prou. 13.
Esa. 1.
Zach. 9.
Gen. 12.
Exeundum
quò sit ho-
mini de ter-
ra & cognatione
sua.

Luc. 14.
Amor car-
naliū ami-
corum vt
sit exeundus

Φ. VI
13

Amori bonorum temporalium vti renunciandum sit.

det, non potest meus esse discipulus. Vide hic, quia non dicit omnibus renunciandum, sed omnibus quæ possidet, vt intelligamus posse hominem bona temporalia habere (si eadem animo non possideat) nec tamen eorundem amorem ligari aut impediri. Bonorum igitur temporalium exeamus amorem oportet. Videte quoque fratres quam generatim Dominus loquatur, quando iubet renunciandum omnibus quæ possidemus, quod non solum de temporalibus diuitijs, agris, pecunijs, & si quid est huiusmodi, intelligendum est: verum de quibuscunque rebus, etiam quas quis possidere dicitur, quod amore eas teneatur, & reque ab illis separetur. Vult igitur se amari Christiani omnibus, & alia omnia non aliter, quam in se, & propter se. Alioquin non exhibemus ei tanquam sponso fidelem castumque amorem. Est præterea amor, quo diligimus nosipsos, qui potissimum exeamus est. Hic priuatus vocatur amor, quo nostram quietem, commodum, vtilitatem, profectum, honorem & reliqua, in quibus respicimus nosipsos, quærimus. Hoc posthabito ac profligato amore, necesse est, si sponsæ volumus esse digni nomine, vt Dei gloriam, honorem ac beneplacitum nobis semper anteteramus. Propterea Christus nos admonuit, de priuato loquens amore: *Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Et: Qui amat animam suam, perdet eam.* Hic iuuaret recensere, quomodo beatissima Christi sponsa Barbara affectum amoremque sui omnem ad patrem, ad patris familiam, diuitias, honores, voluptates, vniuersamque mundi gloriam cum eorundem execratione egressa sit, nisi hæc omnibus ex eius vita passioneque forent manifesta. Alterum dixi Christi aduentum ad mortem hominis. Hic iterum vocatur vt exeat anima, sponsi que occurrat. Heu fratres charissimi, quia noster amor à sponsæ amore longo intervallo distat, nunquid non ideo expauescimus adeo illam horam qua exire iubemur? Quid enim hic nos detinet, quod cunctamur exire, nisi formido, quod parum nobis bene consors sumus? Nam quæ sponsa fuit Christi, habentes oleum in vasis suis cum lampadibus, porrantelique lucernas in manibus cum fiducia occurrenti sponso. Hæ enim arras hic receperunt fidei atque nuptiarum, ad quas cum gaudio ouantes transeunt. Hoc modo Barbara cum securitate, gaudio & fiducia plena vocata à sponso exiit, & sitiens ad thalamum eius sempiternis peruenit delicias. Nos interim quia parum bene, vt dixi, nobis consors sumus, nihil ex bonis nostris proferre possumus: deinde an luceat in cordibus nostris diuina gratia lux, valde incerti sumus. Ex

Amor priuatus quis dicatur & quò sit profligandus. Ioan. 12.

Luc. 9.

Aduentus Christi ad mortem hominis.

Matt. 25. Luc. 12.

Salutem nostram vt ex sola mendicitate querere debeamus.

sola igitur mendicitate nobis salutem queramus. Habemus patris familias, habemus ecclesie sponsum, cuius vt sint animæ nostræ sponsæ, tamen nomine quoque fuerint indignæ, licet tamen eundem appellare nobis patrem, licet vocare fratrem, licet ad eundem pro misericordia clamare, licet ea quæ propter nos tam operatus est, quam passus, nobis usurpare, licet nos his redimere, licet his peccata nostra soluere, ipsamque placare. Et hoc in quotidiana oratione frequentemus, quia non habemus aliud, quo peccatorum nostrorum inueniamus remissionem copiosius, quo gratiam Dei consequamur vberius, & quo ad merendum accedamus securius, quæ cruenta Domini nostri Iesu Christi vulnera, & post illi B. Mariæ virginis ac matris eius misericordia vulnera. Beati qui hæc in hac via amant, quærent inuocant, his, conadant: quia

inde auxilium recipient in tempore opportuno, præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De mystico vestimento triplici beatissime Christi sponse Barbara collato, & quo pacto eodem animam nostram ornemus.

Sermo 11.

Induit me Dominus vestimento salutis, & indumento lætitiæ circumdedit me, & quasi sponsam decoravit me corona. Esaiæ LXI. Magna fratres charissimi fuerunt beneficia Christi in Barbaram fidelissimam sponfam suam, nec solum magna, sed etiam singularia & mira. Quis enim in paganorum gente solus constitutus ad eam perfidia idololatriæq; deprehendit errorem, ad eam sine doctore diuinitatis veræ cognitionem adeptus est, ut S. Barbara? Viuebat inter paganorum sordes, interq; gentilium ac infidelium caulas abscondita, sed erat ouicula Christi electa ex millibus, quæ diuinitus in his, quæ rudimenta sunt fidei, imbueretur. Admiratur Paulus quomodo credere quis possit Euange-
 ho, quomodo ve possit illud audire sine prædicante. Sancta Barbara præter Spiritum sanctum, quatenus fidei initia attingit, hominem doctorem habuit neminem. Nam quod ab Origene doctore postea per literas & nuncium instructa est, hoc non tam erat ut crederet, sed ut instrueretur, quomodo crederet. Agit igitur gratias hodie S. Barbara pro hoc, alijsq; beneficijs, & gloriatur gaudens in misericordia Dei, & iubilans quemadmodum olim beatissima virgo Maria in suo cantico post admirabilem Dei incarnationem fecit. Deo canit: *Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimento salutis, & indumento iustitiæ circumdedit me: & tanquam sponsam decoravit me corona.* Trifariam namque induta est. S. Barbara hoc est, vestimentum triplicem, seu indumenta tria à Domino accepit, pro quorum singulis quibus ornata est, mirum in modum hodie festiuè gloriatur, non sibi, sed sponso suo, hoc beneficium adscribens. Primo namque gloriatur de vestimento salutis. Quod hoc sit vestimentum, parum dubitatur quin sit vestimentum fidei, qua vnquamlibet ornat animam Deus in baptismo, vbi Actæ patris nostri vestes, puta folia ficuum, perizomata, & tunica pellicea (quæ originale peccatum signat) nobis exuuntur, & salutis nobis datur indumentum, hoc est, Christi gratia, Christi sanctificatio, Christi virtus, Christi meritum, iuxta illud, quod iubet Apost. *Induamini Dominum Iesum Christum.* Et alibi. *Quicumq; in Christo baptizati estis, Christum induistis.* Exultat itaq; S. Barbara in Deo saluari suo, quod à sponso suo tam fidei, quam salutis vestimento induta est, quod ex filia ira adoptionis facta est filia, quod denique ex tenebris in admirabile Dei lumen translata est. Exultat autem deuotione eo maiori, quo misericordius à Domino respecta est, quo mirabilius illuminata est, quo præterea ut assentiret Deo, fortius tracta est. Habuit enim multa in hoc mundo, quibus irretiretur impedireturq; à salute, quæ ne illam retinerent ac fallerent, opus fuit ei, ut gratiam abundantiore susciperet. Secundo, in Deo iterum exultans gloriatur, & Deo gratias, agens pro secunda

Rom. 8.

Luc. 1.

Esai. 61.

Vestimenta tria beate Barbare à sponso suo collata quæ sunt. Vestimentum salutis quod Gen. 3.

Rom. 13.

Rom. 6.

Luc. 11.

1. Pet. 2.

Vestimentum lætitiæ quod, Esai. 61.

veste